

LAKK I RØMSKOG

Nå kan du få fikset
lakken lokalt!

Side 13

KNUT ENG PÅ ØRJEVISITT

Knut Eng, som startet Norsk
Lettmetall, var på besøk i Ørje.

Side 9-11

ÅPNET BUTIKK

Mamsen & Mini åpnet i Ørje.

Side 16 og 17

Ny ordfører

Geir Aarbu blir Aremarks nye ordfører. I dag har han en lederjobb i Halden kommune, men han gleder seg til nye utfordringer i hjembygda.
Side 6 og 7

AVISA Grenseland

SEPTEMBER 2011

Aremark

Innbyggere: 1.405
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Tore Johansen (KrF)

Marker

Innbyggere: 3.491
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 685
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Nils Nilssen (A)

Jorda var flat

Det har vært mye vær i høst. Mye vind, og enda mer regn. Som om sommeren ikke var bløt nok fra før, har årets rekordbløte høst virkelig skapt trøbbel for bøndene i distriktet. Noen har ennå ikke tatt sjansen på å treske årets avling. Mange har fått kornet «i hus», men har etterlatt stygge spor i jorda. «Du kan velge: la kornet stå eller få spor» var det en som sa. Slik har det vært for mange i år. Flere snakker om å søke avlingsskadeerstatning på grunn av elendige forhold denne høsten. Det er bare værgudene vi kan skylde på, og lite vi kan gjøre fra eller til. Været får vi ikke gjort noe med.

Yr.no og pent.no har nok opplevd gode tider med mange klikk fra frustrerte bønder i år. Maken til upålitelige meteorologer skal man lete lenge etter. Men heller ikke de får gjort noe med været.

De siste par høstene har vært krevende for bøndene. Ansvarlig for jordbruk i Marker kommune, Karl Martin Møgedal, forteller om dårlige avlinger og at bare noen få har fått sådd høstvetete. Lyspunktet i det hele er at folk er flinke til å hjelpe hverandre og gjøre det beste ut av det, mener han og sier grøfting vil få enda større oppmerksomhet i fremtiden.

Debatten rundt klimaendringer har stilnet noe. Is på Nordpolen som smelter den ene dagen, men ikke neste dag, har ikke preget avisspaltene i det siste. Er klimakatastrofer på den andre siden av jordkloden menneskapt eller naturlige? Kan vi være årsaken til det hele? Mange mener, forskere og vanlige folk.

Flere forskere påstår at vi har mer ekstremvær, slik vi har det i høst, i vente. Det er heller ikke første gang i løpet av de siste årene vi har opplevd store mengder vann. Det blir krevende å drive med landbruk i fremtiden hvis dette heller blir regelen enn unntak.

Mennesker har funnet på mye gjennom tidene for å gjøre arbeidet på gården enklere og mer effektivt. Før måtte man trå til med egne krefter. Det var mange hender i arbeid på gårdene, og det var hardt arbeid. I dag trenger vi knapt nok å få gjørmene under neglene. Vi kjører over jorda med traktoren og pløyer. Såmaskinen putter kornet ned i jorda og vi kjører på med kunstgjødsel. Kanskje vi må sprøyte litt for å få drept ugress. Så kommer vi tilbake noen måneder senere for å treske årets avling. Er det riktig ille, og skulle været ødelegge det hele, finnes det mulighet for å få erstatning. Likevel er

det ikke enkelt å være bonde i dag heller, selv om det er lettere fysisk.

Alt henger sammen og er en del av hverandre er oppfatningen i andre kulturer og var i større grad oppfatningen i gamledager. Hvordan mennesker lever og forvalter naturen, påvirker verden. Kanskje det er på tide å forvalte naturen annerledes enn det vi gjør i dag?

En trenger ikke å være forsker for å se at verden og naturen er i ubalanse. Aldri før har så mange mennesker i verden følt naturens krefter på kroppen gjennom utallige klimakatastrofer. Hetebølger, flom og tørke. Sult og krig. Folkemengder på flukt. Det er bare å åpne en hvilken som helst avis eller nettside, så får man det midt i fleisen. Vi i lille Norge har vært skånet for de største tapene forårsaket av naturen. Men vi har også vårt å stri med og har et ansvar overfor verden vi lever i.

Verden har forandret seg drastisk de siste 60 årene. Forurensing er kanskje en enda større utfordring enn folk flest aner.

Riktig gamle dager trodde vi jorda var flat som en pannekake. Det vi mener er riktig i dag, vil vi i fremtiden muligens se på som galskap.

LEDER

Vellykket Strømsfossdag

Strømsfossdagen lørdag 13. august ble igjen en suksess. Det finnes ikke tall på hvor mange som besøkte stedet denne dagen, men det var ifølge arrangørene enda flere enn året før. Flott vær, hyggelig stemning, boder med masse rart, kaninutstilling, kunstutstilling og enda mer ting og tang hos Holths Landhandleri og Møllerens Hus er noen stikkord for årets begivenhet i «Fossen». Vestfjellas Venner benyttet også anledningen til å vise frem sitt arbeid med å bevare naturområdet vest for Aremarksjøen.

Arrangementet viser ingen tegn på å ha gått ut på dato. Tvert imot. Folk strømmet til i hopetall, både store og små.

Strømsfossdagen lørdag 13. august ble igjen en suksess.

Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Redaktør: Siri M. Dalnoki
Redaksjon: Øyvind Ottersen,
Tore Robert Klerud
Grafisk design: Sunniva Hansen,
Runar Drønen

Besøksadresse:
Byline tekst & design,
Fosby, 1798 Aremark

Telefon: 99 22 1798

E-post: post@byline.as
www.byline.as

Trykk: Edda Trykk

17-åringene Caroline Sivertsen (fra venstre), Pål Robin Sundell og Karoline Øistad Ruud stemte for første gang.

Engasjerer ungdommen

– Når 16-åringer får stemme, er det med på å få ungdommen politisk engasjert tidligere. Det er bra at vi får stemme, synes disse tre syttenåringene fra Marker.

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

Marker har vært plukket ut som eneste Østfoldkommune hvor 16-åringer har fått stemmerett ved årets kommune- og fylkestingvalg. Mange av ungdommene synes det var bra at de fikk stemme. Rundt 73 prosent av årets førstegangsvelgere i Marker brukte stemmeretten.

– **Gjort en god jobb.** – Jeg mener det er bra at vi får stemme. Da må også politikerne komme med

innspill til ungdommen for at vi skal stemme på dem. Jeg tror mange stemmer og bryr seg, sier 17 år gamle Caroline Sivertsen like før hun putter stemmeseddelen i urnen i Marker.

I likhet med Karoline Øistad Ruud har hun bestemt seg for hvem hun skal stemme på.

– Arbeiderpartiet og Stein Erik Lauvås, sier begge jentene.

– Hvorfor?

– Synes de sier det klokeste. De vet hva de snakker om, og Stein

Erik snakker til oss ungdom. Synes Arbeiderpartiet har gjort en god jobb, sier Caroline Sivertsen.

Hun sitter i ungdomsrådet i Marker og er litt engasjert i politikk også.

– Politikk kan være veldig kjedelig. Men det har mye å si hvordan politikerne er, mener hun.

Vellykket. Kollektivtilbud og penger til organisasjoner er noe av det ungdommene trekker frem som saker som opptar dem.

Pål Robin Sundell er enig i at det er fint at ungdommen får stemme.

– Det kan være med på at ungdommen blir tidligere politisk engasjert, tror han.

– Hvem stemmer du på?

– Det er hemmelig, svarer Pål Robin Sundell.

I forkant av valget arrangerte Ungdommens Kulturhus (UKH) debatt hvor blant annet politikere svarte på spørsmål fra ungdommen. Det ble en vellykket oppvarming til valget for førstegangsvelgerne i Marker.

Byggmester Bjørnar Østensvig

→ LANDBRUKSBYGG

→ RESTAURERING

→ MINDRE MURERARBEID

→ HYTTEBYGGING

→ NYBYGG

→ TILBYGG

Behjelpelig med tegninger og søknader. Godkjenninger for våtrom

Telefon 91 30 37 61. Adresse: 1798 Aremark

TILSKUDD TIL ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Søknader om spillemidler for 2012 skal sendes elektronisk på <http://www.idrettsanlegg.no>.

Søknadene må meldes til Marker kommune **innen 1. oktober 2011**.

Spørsmål kan stilles til Ann Kristin Halvorsrud eller Else Marit Svendsen, tlf: 69 81 05 00.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

- Frukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

Utvalg av apotekvarer fra Apotek1

Åpent: 9–19 (17)

Ny oktoberfest på tysk manér i Ørje

Fjorårets prøve ble vellykket som bare det. Dermed blir det ny oktoberfest i Ørje Brug lørdag 22. oktober.

TEKST: TORE ROBERT KLERUD

Det opplyser de svært forventningsfulle arrangørene i Slusebrass, som ikke helt visste hva de kunne forvente da de forsøkte seg med et særegent og über-tysk festkonsept i fjor på denne tiden.

Ompa-musikk. – Det ble fullt hus, og alle virket veldig fornøyde. Dermed må vi selvsagt gjenta suksessen, sier Nina Ankerud.

I fjor trakk arrangementet publikum fra et stort område, og det førte til at de kreative musikerne i Slusebrass nærmest ble litt små-berømte for tiltaket. I hvert fall nok til at de i år har fått tilbud om å opptre med samme musikk og samme festkonsept på den andre siden av Oslofjorden også.

– Dessverre fikk vi ikke det til å passe, selv om de tilbød seg å flytte på datoen. Det er tross alt en del bønder av oss, som har en del å gjøre på jordene på den tiden av året. Men det var gøy å bli spurt, sier hun.

Den 22. oktober bør imidlertid også det siste kornet være i hus. Og de største elgene felt. Og med litt hell har arrangørene klart å få gjennomført noen øvinger også, selv om de fleste tyske allsangene og den mest avanserte ompa-musikken nok sitter fra i fjor.

– Vi skal øve inn enda mer tysk musikk, og noen små forandringer i opplegget blir det nok, men hovedtrekkene er de samme: Tysk ompa-musikk, tyske allsanger, god mat og øl, sier Ankerud, som håper på en ny runde med fullt hus i Ørje Brug.

Kampanjen "Næringsssprinten" 2011

Marker Sparebank og Terra satser ekstra aktivt på næringslivet i kampanjeperioden fram til 14. oktober

Langrennssprintere som bruker Terra-banker: Øystein Pettersen og vår egen Ola Vigen Hattestad

Terra Næringspartner er et komplett produkttilbud til deg som driver egen bedrift.

Vi ønsker å sette **FOKUS** på

- ✘ Leasing
- ✘ Kredittkort
- ✘ Forsikring
- ✘ Betalingsformidling
- ✘ Tjenestepensjon

Kan du krysse av for disse slik at alt er på plass?

Og har du grunn til å være fornøyd slik ståa er i dag?

Eller burde vi se på ting sammen?

Jeg satset på Terra Næringspartner. Gjør det du også! Hilsen "Pølsa"

Du kan kontakte vår kundefrådgiver næring Solveig Reiten ved hovedkontoret i Ørje dir. tlf. 69 81 04 64

Marker
sparebank

Du kan kontakte bedriftsrådgiver Richard Aaserud i Rakkestad på hans dir. tlf. 46 91 92 91

TEKST OG FOTO, SIRI M. DALNOKI

Et vanlig syn i Aremark: Tom Winters i farta på Shell, bygdas eneste bensinstasjon. Snart er dette historie.

Tom gir seg

- Jeg har jobbet her helt siden '84.

Om bare noen få uker kan Aremark være uten bensinstasjon. Tom Winters synes nok er nok og kaster inn håndkleet.

Bensinstasjonen er en av få samlingsplasser i bygda. Her tar folk seg en kaffekopp og slår av en prat. Her «henger» ungdommen – bygdas fremtid. Snart er det slutt. Hvis ikke noen ønsker å overta bensinstasjonen og vil drive den videre.

- Tida inne. – Hvis noen har kapital til å investere og bygge ut, er det liv laga å drive bensinstasjonen. Men jeg har ikke mulighet selv. Skal man låne mer penger for å oppgradere stasjonen, så må omsetningen øke betydelig for å dekke renter og avdrag, sier Tom Winters.

Han synes det er trist at Aremark

kanskje blir uten bensinstasjon.

– Det er vel derfor jeg har holdt på så lenge som det jeg har, innrømmer han.

Samtidig ser han frem til å finne på noe annet.

– Jeg har jobbet her helt siden '84. Skal en finne på noe annet, er tida inne nå. Nærmer meg 50 år, og skal jeg vente lenger, blir det for sent, sier Tom Winters.

Selge varelageret. Flere skjær i sjøen i løpet av sommeren, pluss det at samtlige drivstofftanker må byttes, har gjort at Winters tok den endelige avgjørelsen for et par uker siden.

– Å bytte tankene vil koste flere hundre

tusen kroner. De pengene er jeg ikke interessert i å låne. Nå gjelder det å få en takst på eiendommen, selge varelageret og legge bensinstasjonen ut for salg. Bygningen kan jo også brukes av noen som ønsker å drive for eksempel et bilverksted, sier Tom Winters.

Med hyttefolk og campinggjester går butikken bra om sommeren. Om vinteren er det forholdsvis stille og rolig. Tom Winters har i tillegg til å drive vanlig bensinstasjon også tatt på seg dekkskift og servicer på bil.

Innen noen uker stenger han bensinstasjonen for godt.

PORTRETTE

Fra null til hundre i politikken

TEKST: ØVIND OTTERSEN. FOTO: SIRI M. DALNOKI

Det nærmeste Geir Aarbu så langt har kommet politikken er noen «løsmunnede» uttalelser om at han kunne ha klart å utrette mye om han hadde vært ordfører. Det kom ledelsen i Aremark Senterparti for øret. Geir Aarbu ble forespurt om å stå som listetopp. Etter nøye overveielser sa han ja. I oktober flytter han inn i det store ordførerkontoret i Aremark rådhus.

Nå skal det med en gang sies at det lokale Senterpartiet har gjort grundige undersøkelser. Geir Aarbu har lang ledererfaring, er bondesønn og selv en stor hobbybonde. Han er i riktig alder, er ambisiøs og har stor arbeidskapasitet. Både Sp og velgerne i Aremark har store forhåpninger. Kommunevalget ble det reneste valgskred til fordel for Sp og ikke minst Geir Aarbu. Aremark Senterparti er nå kommunens største parti og økte fra fire til seks mandater, av totalt 17 i kommunestyret.

Men Geir Aarbus politiske karriere startet altså som en tilfeldighet og ikke som en nøye overveid ambisjon. Aarbu går bokstavelig talt fra null politisk virksomhet til «å hoppe etter Wirkola». Han blir etterfølgeren til Tore Johansen, som har sittet 16 år i ordførerstolen og gjort en solid jobb for Aremark. Det blir en formidabel utfordring for 43-åringen fra Aarbu, fem minutter sør for Aremark sentrum.

– Jeg er ydmyk overfor oppgaven, men jeg er ikke skremt. Jeg har jobbet som leder i så godt som hele mitt voksne liv. Det trives jeg med. Men Aremark står overfor store utfordringer. Det blir en tøff jobb, ikke minst økonomisk. Men jeg gleder meg, sier han.

Geir Aarbu har jobbet i ulike lederstillinger i Halden kommune i tjuer år. Nå har han søkt og fått innvilget permisjon, og i oktober bytter han ut kontoret på Sommerro i Halden med ordførerkontoret i hjembygda.

– Jeg har hatt flotte og spennende år i Halden kommune. At jeg nå blir politiker og ordfører er ikke noe jeg hadde planlagt. Det har skjedd fort. Men det er selvfølgelig spennende og ikke minst hyggelig å få denne tilliten fra velgerne, sier Geir Aarbu.

Klar kandidat. Situasjonen i Aremark var grei nok foran valget; Tore Johansen (KrF) hadde lenge annonsert at han ville gi seg. Dermed var det duket for kamp om ordførervervet. Senterpartiet hadde ingen åpenbar kandidat, men det ble jobbet kreativt i kulissene. Geir Aarbu, et ubeskrevet blad i politisk sammenheng, ble forespurt.

– Jeg hadde nok vært litt løsmunnet i en eller annen privat sammenheng. Antydnet at jeg skulle få til ting om jeg var ordfører. Dette kom tydeligvis noen Sp-folk for øret, og de tok meg på ordet. Men jeg brukte god tid på å tenke meg om. Til slutt sa jeg ja til å stå øverst på listen. Det har jeg ikke angret på. Det har vært morsomt fra første dag.

I ukene før valget skilte Geir Aarbu seg ut blant ordførerkandidatene. Han var den eneste som tydelig sa at han ville bli ordfører, og at han trodde at han ville bli det.

– Og slik gikk det altså.

– Men du var en av dem som aldri svarte på om du er for eller imot vindmøller.

– Ja, det er riktig. Både jeg og partiet mener at vi bør vente på konsekvensutredningen. Jeg er helt ærlig når jeg sier at jeg ikke har bestemt meg for om jeg er for eller imot vindmøller i Vestfjella. I løpet av valgkampen har jeg lært mye. Jeg har hørt på gode argumenter for vindmøller og gode argumenter mot. Derfor er jeg nå enda sikrere på at det er riktig å vente til vi vet mer om konsekvensene, både de positive og de negative, sier han.

En lederskikkelse. – Egentlig er jeg overrasket over den gode oppslutningen vi og jeg personlig fikk i valget. Jeg har ikke gjort noe særlig vesen av meg i Aremark. Har egentlig levd et stille og tilbaketrukket liv. Det er nok mange i Aremark som ikke vet noe særlig om meg. Men det blir det vel en forandring på nå, sier han og byr oss på ett av mange lure smil.

Hvem er så denne mannen som skal styre den politiske skuta i en kommune med 1.405 innbyggere?

Geir Aarbu er økonom og bonde. Er far til to og stefar til like mange. Driver flere gårder og noe leid jord i tillegg. Han er ingen brautende kar. Mange vil si at han er en typisk aremarking; litt beskjeden, stillfarende og nesten uforskammet rolig. Men dette bildet forteller ikke alt. Geir Aarbu har i nesten hele sitt voksne liv vært en lederskikkelse. Han har hatt ulike sjefsjobber, og det er nettopp denne rollen han trives i.

– Ja, jeg liker å lede, og jeg liker å få utrettet ting. Men jeg er ikke noe maktmenneske. En god leder skal få mest mulig ut av sine medarbeidere. De siste årene har jeg vært enhetsleder på teknisk i Halden kommune. Men jeg har ingen teknisk bakgrunn. Det ser jeg ikke på som noe problem. I etaten har vi mange dyktige folk. De kan faget. Min oppgave er å lede dem og virksomheten, sier han.

– Men nå blir det en slutt på det, kanskje i mange år?

– Ikke godt å si. Det er fire år til neste kommunevalg. Klarer vi ikke å utrette nok på de årene, kan ordførerkarrieren få en brå slutt. Det bestemmer velgerne. Men jeg håper og tror det skal gå bra. Senterpartiet i Aremark har brukt tiden godt. De har virkelig klart å motivere meg til oppgaven. Nå er jeg veldig engasjert og gleder meg til å ta fatt.

– Ser du for deg en retur til Halden kommune i fremtiden?

– Jeg har fått permisjon, og da ligger det jo en mulighet for en retur. Men lykkes jeg som ordfører, kan det bli lenge til. Vi får se tiden an. Nå har jeg fokus på helt andre ting enn en retur til Halden.

Han er i riktig alder, er ambisiøs og har stor arbeidskapasitet.

Etter tjue år i ulike lederstillinger i Halden kommune forbereder Geir Aarbu seg på en helt ny tilværelse som ordfører i hjembygda Aremark. – Jeg er spent, men ikke skremt. Jeg gleder meg til å bli ordfører. Jeg har ingen erfaring som politiker, men jeg trives med å være leder, og som økonom bør jeg ha noe å tilføre i en tid da kommuneøkonomien ikke er den beste, sier Aarbu, som også er en betydelig hobbybonde.

Store oppgaver. – Du har de senere årene vært sentral i arbeidet med utviklingen av Rokke avfallsanlegg. Nå er søppelhåndteringen blitt en gullgruve for Halden kommune. Litt vemodig å forlate den oppgaven, som på langt nær er fullført?

– Ja, det er litt vemodig. Vi har lagt ned en stor jobb med Rokke, og det har båret frukter. Avfallsanlegget vil ha stor økonomisk betydning for Halden kommune i årene fremover. Men jeg gir meg ikke umiddelbart. Jeg har fått til en avtale med Aremark kommune slik at jeg i en overgangsperiode kan bistå Halden kommune i arbeidet med Rokke. Vi har per i dag ingen klar kandidat til å ta over. Derfor er det viktig for Halden at vi får til en kompetanseoverføring. Det betyr at jeg så langt jeg makter vil forsøke å hjelpe Halden i arbeidet med å videreføre det vi har kommet godt i gang med på Rokke.

– Du blir med andre ord både ordfører i Aremark og syvende far i huset på Rokke?

– Ja, du kan si det slik. Men det er kun i en overgangsperiode.

Økonom fra BI. Geir Ragnar Aarbu kom til Halden kommune i 1991 som nyutdannet økonom fra BI, Bedriftsøkonomisk Institutt. Bondesønnen fra Aremark hadde valgt en økonomisk karriere, og den startet 2. september 1991 da han ble ansatt som vikar på lønningskontoret i Halden kommune.

– Jeg havnet raskt over i regnskaps-

avdelingen, og i 1994 ble jeg regnskapskontrollør og jobbet hovedsakelig med bokettersyn.

Unge Aarbu må ha gjort sine saker bra, for det varte ikke lenge før han ble avdelingsleder i regnskapsavdelingen. Så ble han fungerende regnskapssjef. I årene 1998 til 2001 var han økonomikonsulent i økonomiavdelingen. Så fulgte tre år som kommunens økonomisjef før han igjen ble økonomikonsulent i 2004.

– Samme år fikk jeg lyst til å prøve noe annet. Jeg søkte – og fikk – stillingen som enhetsleder teknisk drift. Siden har jeg holdt til i denne etaten. Riktig nok har det vært ulike oppgaver – og stillingsbetegnelser – gjennom disse årene, men jeg har holdt meg til teknisk.

Stor utfordring. 27. oktober er det konstituerende kommunestyremøte i Aremark. Umiddelbart etterpå inntar Geir Aarbu sitt nye kontor, fem minutter hjemmefra.

– Gleder du deg?

– Ja, det gjør jeg. Men det blir både rart og vemodig å forlate Halden. Halden kommune har vært en fantastisk god arbeidsplass. Jeg har vært heldig. Jeg er blitt satset på og har gått gradene.

– Hvorfor har det vært slik?

– Jeg tror det er fordi jeg har vært engasjert og har jobbet mye. Og jeg har ikke vært redd for å si i fra.

– Skremt av å bli øverste politiske sjef i hjemkommunen?

– Nei, ikke skremt, men jeg er ydmyk

At jeg nå blir politiker og ordfører er ikke noe jeg hadde planlagt.

overfor oppgaven. Økonomien blir en stor utfordring. Men vi skal huske på at enheten jeg har ledet i Halden kommune, er vesentlig større enn Aremark kommune, og budsjettet er tre ganger så stort. Da jeg ble enhetsleder teknisk drift, hadde jeg 144 ansatte under min ledelse. Etter mange omorganiseringer er det færre i dag, men likevel mange. Jeg er derfor ikke ukjent med store tall. I Aremark blir det mange utfordringer. Jeg skal følge økonomien nøye og komme med innspill, men jeg skal ikke blande meg inn i arbeidet til rådmannen og hans stab, sier Geir Aarbu.

– Hvordan vil Aremark merke at du blir ordfører?

– Kommunens innbyggere vil merke det, men jeg håper ikke at det skal være negativt. Jeg synes Aremark kommune drives godt, selv om jeg kan ønske enkelte ting gjort annerledes. Men jeg skal jobbe politisk og vil ikke blande meg bort i det administrative.

– Men noen dans på roser blir din nye tilværelse ikke?

– Nei, jeg ser for meg en tøff periode med mye fokus på skral kommuneøkonomi. Men jeg gleder meg veldig til å ta fatt. Dette blir noe helt nytt for meg. Men jeg liker utfordringer. Det er også viktig å understreke at jeg ikke er alene. Senterpartiet i Aremark har mange meget dyktige mennesker som jobber godt. Dessuten skal vi samarbeide med Arbeiderpartiet, og det vil helt sikkert fungere utmerket.

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

Camilla Bjerk Olsen (til venstre) og Hege Hauge Tofte ved Kanalmuseet gleder seg til å bli kjent med lokalbefolkningen og nærområdet.

Nye koster på Kanalmuseet

Hege Hauge Tofte har tatt over som avdelingsleder ved Kanalmuseet etter Ragnar Kasbo. Sammen med biolog Camilla Bjerk Olsen ser hun frem til å være med på å videreutvikle museet.

Camilla Bjerk Olsen er fra Halden, og har jobbet som formidler ved museet siden mai i fjor. Hege Hauge Tofte er historiker og har jobbet ved Østfoldmuseene i flere år. Hun blir avdelingsleder ved Kanalmuseet i halv stilling. I tillegg jobber hun som koordinator for Østfoldmuseene sentralt.

Trenger å bli kjent. – Camilla er biolog og dermed en sjelden fugl. Hun vil ivareta formidlingen av det naturhistoriske ved museet. Samtidig skal vi satse mer på det kulturhistoriske. Miljø, biologisk mangfold, vassdraget og kultur-

historien henger nøye sammen, sier Hege Hauge Tofte engasjert.

Hun begynte i sin nye stilling i august, og har mye å sette seg inn i. Men hun har allerede rukket å bli begeistret.

– Kanalmuseet har et solid nettverk av frivillige som sitter på enormt mye kompetanse. Først må jeg bli kjent her, både med museet og med lokalbefolkningen, for å se hvilke muligheter som finnes. Hvis noen har lyst å vise oss rundt i kommunen, er vi klare. Vi er klar over at vi ikke er lokalkjent og trenger å bli kjent. Lokalbefolkningen har engasjert seg lenge og er en stor

ressurs. Vi kommer nok til å plage folk en del fremover, sier Hauge Tofte og legger til at det å være en del av Østfoldmuseene, er viktig for Kanalmuseet.

– Det finnes mye spennende kompetanse innenfor Østfoldmuseene. Sammen kan vi få til ting på Ørje som en ellers ikke kunne gjort. Dette er viktig. Gjennom felles prosjekter går det an å overføre kompetanse og ekstra ressurser til Kanalmuseet.

Håper folk bidrar. Avdelingslederen ser frem til å utvikle og formidle mer av industri- og arbeiderhistorien i området.

– Er interessert i å finne ut hva folk fylte livene sine med. Hverdagslivet til folk. Og å vise frem folk sine historier i utstillingen. Dette er noe som fascinerer meg, og jeg gleder meg til å dukke ned i den historien.

Helt konkret blir det jobbet med en utstilling om kreps utover høsten.

– Vi vil at folk skal vite mer om problematikken rundt krepspest, og har fått noen midler fra direktoratet for naturforvaltning. Utstillingen skal bli integrert i hovedutstillingen og åpnes i løpet av vinteren, forteller Camilla Bjerk Olsen.

Fremover skal det satses på å gjenopprette kontakten med skolene slik at også disse får glede av museet. Nettsiden til Kanalmuseet blir prioritert og skal oppdateres jevnlig. Museet er også å finne på Facebook. Ønsket er at folk skal delta og kjenne seg igjen.

– Det er viktig å være åpne og ta imot folks bidrag og alle småhistorier. Vi håper folk bidrar og vil påvirke måten vi ser verden på, legger Hege Hauge Tofte til.

Knut Eng og Norsk Lettmetall

Han studerer den flotte, lille fjordingen i støpt aluminium. Vender den opp og ned. Smiler og ser tankefull ut. Metallhesten er et av mange spor som Knut Eng og hans satsing på industri etterlot seg i Ørje.

Følelsesladet og minnerikt besøk

Tor Heen samler inn og skriver historien om Knut Eng og Norsk Lettmetall

Avdelingsleder på Kanalmuseet Hege Hauge Tofte tok vel imot 91-åringen som har hatt stor betydning for Ørjes industrihistorie.

Han er 91 år gammel. Klar i hodet og sprek. Og fortsatt brennende opptatt av industri. Mange minner dukket opp da gründeren av A/S Norsk Lettmetall Knut Eng besøkte Ørje. Selv om det var vemodig å se de gamle Noral-lokalene tomme og forlatt, angrer han ikke på salget.

– Nei, så lenge jeg holder på med det jeg gjør i dag, angrer jeg ikke på salget av Noral, sier Knut Eng, mens han tusler forbi de tomme fabrikklokalene. Han stopper opp og titter gjennom mørke vinduer. Tydelig tankefull. Han ser seg rundt og lurer på hvor det har blitt av de flotte lampene som sto på utsiden. Så går han og kameraten Knut Ivar Tveten fra Askim bort til baksiden av bygningen. Natten før tok vinden det blå Noral-skiltet så det knakk i to. De to herremennene retter det så godt det lar seg gjøre, for at det skal se bra ut når Tor Heen skal forevige Knut Eng.

Besøkte Flexit. Tor Heen holder på å samle inn informasjon, historier og gamle bilder fra kanskje den viktigste delen av Ørjes industrihistorie i etterkrigstiden. Her er Knut Eng meget sentral. Han kom fra Oslo til Ørje på jakt etter ledige

lokaler i 1948, 28 år gammel.

– Det var ikke lokaler å få tak i den gangen, minnes han.

Han fikk leie det gamle Bruget på Ørje, det som i dag er Kanalmuseet, av Saugbrugsforeningen. Bruget hadde stått tomt i mange år og var preget av tidens tann. Her var det tresliperi den gangen tømmerfløtingen sysselsatte befolkningen langs Haldenvassdraget. Nå skulle det igjen bli arbeidsplass til mange på aluminiumsstøperiet til Knut Eng.

Tor Heen inviterte Knut Eng til Ørje for å få enda flere historiske fakta om «Metall», som det ble kalt på folke-munne. Besøket fant sted helt i slutten av august. Gudmund Nilsen, tidligere fabrikk-sjef på lampefabrikken Noral, og Knut Ivar Tveten, som har vært Eng's høyre hånd i mange år, var også invitert. Heen hadde lagt opp et fyldig program for dagen, med et besøk på Flexit og et

møte med salgssjef Pål Martinsen, felles lunsj, et besøk til «Bruget» i tillegg til Noral-fabrikken.

Knut Eng viste at han fortsatt er svært opptatt av industrien på Ørje. Han syntes det var stas å se hvordan Flexit blir drevet i dag og å få innsyn i bedriftens utfordringer.

Spurte far om hjelp. Eng startet på Ørje så godt som uten midler. Med massevis av optimisme og pågangsmot bygde han opp bedriften, sten for sten. Det var en stadig kamp å få tak i råvarer. Aluminiumskrot fra blant annet gamle båter og flymaskiner ble brukt i produksjonen på Norsk Lettmetall. Det første produktet som ble produsert, var hylleknekter. Senere ble det aluminiumshjul til landbrukstilhengere og gressklippere. Forbruket av aluminium til produksjonen kom opp i cirka ett tonn om dagen.

Mange utfordringer preget den første tiden.

– Jeg husker godt den gangen jeg manglet penger til lønn til mine ansatte. Da spurte jeg far om hjelp. Han la armen over skuldrene mine og svarte: «Nei, gutten min, du må ordne deg selv.» Så da dro jeg i banken for å låne penger. Det gikk greit, forteller Eng og sier han ikke

Tor Heen tok inviterte Knut Eng til Ørje, i forbindelse med at han holder på å skrive historien om Eng og Norsk Lettmetall.

Omvisning på Flexit. Fra venstre Knut Eng, Jon Dehli, Knut Ivar Tveten og Pål Martinsen.

- Her mangler det bare én ting: initiativ! Sier Eng.

Eng synes det var svært hyggelig å hilse på Pål Martinsen på Flexit.

ble sint på faren sin.

- Nå forstår jeg at det var helt riktig slik han gjorde. Min far var aldri rik, men ikke fattig heller. Husker han pleide å si at tar man vare på ørene, kommer kronene av seg selv.

Norlett, Flexit og Noral. Norsk Lettmetall utviklet seg til å bli en solid bedrift. «Alle» fikk jobbe her. Også Tor Heen, som var fjorten år da han startet som visergutt på «Metall».

- Det var utedo og pissoar i det fri. Drikkevann fantes ikke i området. Jeg fikk i oppdrag å hente drikkevann tre ganger om dagen fra en kilde to kilometer unna. Syklet med et melkespann på femti liter i kurven. Det var ingen enkel oppgave for en 14-åring. Husker godt jeg veltet og tømte spannet i bakken ned mot Bruget, forteller Heen.

Dårlige forhold for logistikk og strømtilgang gjorde at Knut Eng tidlig begynte å se seg om etter nye og bedre lokaler. Øymark herredstyre ville selvfølgelig beholde bedriften på Ørje, men det manglet tiltak for å legge forholdene til rette.

I 1961 flyttet Knut Eng virksomheten til Askim, til det som i dag er Bedrifts-

Tar man vare på ørene, kommer kronene av seg selv.

senteret, og bedriften byttet navn til Norlett. Ørje mistet sin hjørnesteinsbedrift med 75 ansatte. Likevel kuttet ikke Eng alle bånd til Ørje. Han kjøpte opp Ørje-bedriften Vendex fra Finn Martinsen, som startet opp Flexit i sin tid. Noral ble etablert og startet produksjon av utendørs belysning i støpt aluminium.

I 1957 gikk startskuddet for produksjonen av motoriserte gressklippere og hagemaskiner. Dette var begynnelsen på det som senere ble Norlett, et kjent varemerke også utenfor Norges grenser. Norlett i Askim ble kjøpt opp av Electrolux. Da satset Knut Eng videre på Noral på Ørje.

Prosjekter i Afrika. En Monaco-registrert Mercedes står parkert på en ellers tom parkeringsplass på gamle Noral. Bileieren, Knut Eng, bor for tiden i det som omtales som et av verdens skatteparadis. Om sommeren er han og kona på sitt feriested i Oslo.

- Her er det bare én ting, sier Knut Eng engasjert og hever pekefingeren.

- Én ting! Og det er initiativ.

Så blir han taus en stund. Han synes det er et vemodig syn han møter. Men likevel er han fornøyd. Kapitalen som Eng har lagt seg opp, og som hadde sin start

på Ørje, er i dag grunnlaget for diverse prosjekter i Afrika. Her har han bidratt økonomisk for å bygge skoler og sykehjem i blant annet Sierra Leone og Liberia.

- Kona og jeg bodde i England da vi ville hjelpe til i Afrika. Staten ville ta førti prosent før vi fikk gitt bort noe til de trengende. Derfor flyttet vi til Monaco. Prosjektmidlene vi bidrar med, går ikke gjennom organisasjoner. Da forsvinner for mye penger på veien, forteller Knut Eng.

Eng synes det var veldig hyggelig å være på Ørje igjen og treffe igjen gamle kjente - og barna til tidligere gode venner og kolleger. Også besøket på «Bruget» synes han var givende.

- Det er morsomt å se at det har blitt museum her. Håper de får plass til å vise mer av industrihistorien også, kommenterte Eng og la til at han veldig gjerne ville ta med kone og barnebarn på museet en dag.

I mellomtiden jobber Tor Heen videre med manus til historien om A/S Norsk Lettmetall og Knut Eng - en askeladd i norsk næringsliv. I hvilken form historien vil bli utgitt, er i skrivende stund uvisst. Men den burde være av interesse for de som er opptatt av Ørjes historie.

Fikk sykkelhjelm

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

4.-klassingene i Marker syntes det var stas å få sykkelhjelm. Selv om noen allerede hadde hjelm fra før.

Det har nærmest blitt tradisjon at 4.-klassingene i distriktet får sykkelhjelm fra Marker Gjensidige Brannkasse. Alle i Aremark, Marker og Rømskog fikk sykkelhjelm.

– Kjempemoro! Syntes elevene.

Aishat Galgaeva og Stine Raen i 4A ved Marker skole fikk hver sin sykkelhjelm.

4B i Marker med sykkelhjelm.

ALT I BELYSNING

Hjemmebesøk av godkjent lysrådgiver? Vi hjelper deg gjerne! Gratis og uforpliktende!

Stort utvalg innen gaver og interiør.

Se oss på Facebook

MESTERLYS

Ordfører Voldens vei 7, 1850 Mysen
Telefon: 69 89 20 78
E-post: mysen@mesterlys.com

GRANLI RØR

Vi tilbyr følgende:

Nybygg
Rehabilitering
Service
Sanitæranlegg
Varmeanlegg
Kloakkrensing
Vannrensing
Gassanlegg

Granli Rør

Storgata 43, 1870 Ørje
Tlf: 69 81 12 71
Mob: 90 91 42 32
stig-erik.granli@granliror.no
www.granliror.no

OMADRESSERING I MARKER

Marker kommune har startet opp et prosjekt vedr. veiadressering i spredt bebyggelse. Det vil i korthet si at alle adressepliktige bygg (boliger, hytter, næringsbygg osv.) skal få tildelt veinavn og husnr. I første omgang starter vi med å tildele veiene navn. **I denne forbindelse ønsker kommunen å motta forslag på veinavn i Marker.** Det er her snakk om veinavn både på private veier og offentlige veier i spredt bebyggelse. Det vil bli sendt eget brev til alle husstander i spredt bebyggelse med utfyllende informasjon. Innspill vedr. veiadresseringen kan sendes innen 15. oktober til:

Marker kommune Eller pr. mail til:
Pb.114, 1871 Ørje ann.kristin.halvorsrud@marker.kommune.no

PUKKVERK Grønne Bakke

Gårdsplass- og oppkjørselsingel
Subbus Singel Pukk Fyllmasse
Levering prosjekt
Transport

Hans Braarud 40 21 49 56 Ørje

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

Espen Dammen gleder seg over å starte for seg selv som billakkerer i Rømskog.

Strøken i lakken i Rømskog

Espen Dammen fra Rømskog har åpnet Rømskog Lakk og Bilpleie AS.

- Det har alltid vært en liten drøm å drive for meg selv.

Et helt nytt og strøket blandingsrom står klart til bruk.

Det sier Espen Dammen, som er utdannet billakkerer og har jobbet med yrket blant annet på Sandem Bil i Bjørkelangen, på Askim Bil & Lakk og i Jessheim. Han kjøpte det gamle samvirkelaget i Rømskog og har fått bygd på ny lakkboks og flunkende nytt blandingsrom.

Faste kunder. Dermed fremstår verkstedet som strøket, med fin beliggenhet like ved riksveien og med utsikt over Rømsjøen.

- Jeg bestemte meg for å gjøre det ordentlig når jeg først skulle satse. Derfor er alt utstyr nytt. Har bygd på seksti kvadratmeter til lakkboks og blandingsrom forteller Espen Dammen, som sammen med samboer og sønn bor bare et steinkast unna verkstedet.

- Praktisk med tanke på når folk skal levere biler på kvelden.

En del av den store tomte leier han ut til Nettbuss, som bruker den til parkering. Ellers er han allerede i gang med noen jobber og har sikret seg flere faste kunder.

Stortrives. Billakkereren satser først og fremst på å tilby sine tjenester til privatmarkedet.

- Jeg tar på meg alle slags lakkeringsjobber. Alt fra tråsykler til felger og biler. Alt som går an å lakkere. For rømsjinger er Bjørkelangen nærmeste sted å få utført slike jobber. Og der er det dyrt. Folk skal ha råd til å male bilen, poengterer han og legger til:

- Jeg stortrives med jobben. Det er veldig moro når noe bulkete og rustent blir helt fint igjen.

For å få flere ben å stå på vil han også drive med bilpleie og polering.

Rømskog

Senterpartiet stakk av med flest stemmer. Arbeiderpartiet gikk på en smell og KrF står fortsatt meget sterkt i Rømskog.

	Prosent	stemmer	representanter
Sp:	31,9 % (+6,9%)	138	4
KrF:	31,5 % (+3,0%)	136	4
Ap:	27,8 % (-11,7%)	120	4
FrP:	8,8 % (+1,8%)	38	1

432 av 543 stemmeberettigede rømsjinger stemte.
Dette tilsvarer 79,6 %.

Marker

Arbeiderpartiet gjorde igjen et meget bra valg i Marker. Riktignok ikke like overveldende som ved forrige valg, men det skulle bare mangle. Ap skal samarbeide med KrF.

	Prosent	stemmer	representanter
Ap:	47 % (-8,1 %)	884	12
Sp:	22,4 % (+4,3%)	422	6
H:	3,5 % (+4,2%)	254	3
KrF:	12,9 % (-4,6%)	243	3
FrP:	4,2 % (+4,2%)	79	1

1882 av 2924 stemmeberettigede stemte i Marker.
Dette utgjør 64,4 prosent.

Aremark

Senterpartiet gjorde et brakvalg og stakk av med 34,7 prosent av stemmene. Arbeiderpartiet og KrF gikk på en smell, og nystartede Venstre får inn to representanter i kommunestyret.

	Prosent	stemmer	representanter
Sp:	34,7 % (+11,2 %)	272	6
Ap:	25,9 % (-7,4%)	203	4
KrF:	15,2 % (-10,6%)	119	3
H:	13,9 % (+4,3%)	109	2
V:	10,2% (+10,2%)	80	2

783 av 1102 stemmeberettigede aremarkinger brukte stemmeretten.
Dette tilsvarer 71,1 prosent.

Kommunestyret 2011-2015

Rømskog

Kari Pettersen, ordfører (Krf)
Jan Birger Holth (Krf)
Karoline Dedorsson (Krf)
Thor Håkon Ramberg (Krf)
Jeanette Myrvold Jansson (Sp)
Bjørn Erik Lauritzen (Sp)
Lars Erik Ottosson (Sp)
Sigbjørn Gløtta (Sp)
Aksel Robert Haugen (Ap)
Niils Nilssen, varaordfører (Ap)
Catrin Nylænde-Haugen (Ap)
Thor Øystein Myrvold (Ap)
Rune Jørgensen (Frp)

Marker

Stein Erik Lauvås, ordfører (Ap)
Kjersti Nythe Nilsen (Ap)
Roy Sverre Hagen (Ap)
Morten André Bakker (Ap)
Inger Anita Ruud (Ap)
Roy Gunnar Løvstad (Ap)
Gunnar Leren (Ap)
Daniel Norløff (Ap)
May Britt Heed (Ap)
Kirsten Hofseth (Ap)
Roger Fredriksen (Ap)
Turid Dypedal (Ap)
Sten Morten Henningsmoen (Sp)
Theodor Bye (Sp)
Anne Helligren Østbye (Sp)
Nora Rakkestad (Sp)
Liv Helene Solberg (Sp)
Iver Thorvald Halvorsrud (Sp)
Runar Kasbo, varaordfører (Krf)
Finn Henning Labråten (Krf)
Øystein Jaavall (Krf)
Barbro Elisabeth Kvaal (H)
Sara Pernille Westlie (H)
Terje Nilsen (H)
Kjell Erik Haug (Frp)

Aremark

Geir Aarbu, ordfører (Sp)
Jakob A. Natvig Skolleborg (Sp)
Turid Kollerød (Sp)
Ida Østensvig (Sp)
Gunnar Ulsrød (Sp)
Øivind Strand (Sp)
Tove Merete T. Fagerhøi (Ap)
Harald Nilsen, varaordfører (Ap)
Per Torgalsbøen (Ap)
Bjørn Tangen (Ap)
Harald Smaadahl (Krf)
Tore Johansen (Krf)
Cindy E. Engebretsen (Krf)
Solveig Toft (V)
Benedicte Marie Bakken (V)
Alf Ulven (H)
Stig Aarbu (H)

– Gleder meg veldig

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

Kari Pettersen (Krf) blir igjen ordfører i Rømskog. – Jeg vet hva jeg går til, men er veldig ydmyk overfor oppgaven. Jeg vil være en ordfører for hele bygda.

Det understreker Kari Pettersen. Hun og KrF har inngått et samarbeid med Arbeiderpartiet. Dermed blir nåværende ordfører Nils Nilssen varaordfører i den kommende perioden.

Forankre. Pettersen ble positivt overrasket over valgresultatet. Hun fikk flest personstemmer, mens Jeanette Myrvold Jansson i Senterpartiet fikk flest «slengere». KrF, Ap og Sp får like mange representanter i kommunestyret – det vil si fire hver. FrP får én.

– Senterpartiet gjorde et historisk godt valg, og de tre største partiene fikk lik uttelling. Vi har samarbeidet godt med Arbeiderpartiet i perioden som har vært, og

vi valgte å samarbeide igjen. Alle vil bygdas beste. Vi får veldig gode representanter i kommunestyret, og jeg har store forventninger til at vi i fellesskap skal få til mye bra. Det blir mange yngre folk – og en gjennomsnittsalder på førti år. Dermed blir Nils og jeg som «mor og far», smiler Kari Pettersen.

Det hun er mest opptatt av nå, er å forankre det nye kommunestyret og få innbyggernes tillit.

– Jeg er veldig ydmyk. Ønsker at arbeidet som folkevalgt skal være så positivt og meningsfylt som mulig, sier hun.

I nærmeste fremtid blir det folkevalgtopplæring for det nyvalgte kommunestyret.

Kari Pettersen har stor tro på det nyvalgte kommunestyret. – Jeg ser lyst på det vi kan få til i felleskap, sier hun.

Mange nye utfordringer

Lauvås gleder seg over valgresultatet på 47 prosent. Snart går han inn i sin tredje periode som ordfører i Marker. Utfordringer står i kø: budsjett 2012, kunstgress, ti nye omsorgsboliger, E18-trasé og næringsliv. For å nevne noe.

TEKST: SIRI M. DALNOKI

– 7000 meter unna er tilskuddsordninger for næringslivet såpass mye bedre at norske bedrifter ser seg tjent med å flytte virksomheten over grensen. Vi blir tappet for kompetanse og arbeidsplasser. Jeg ønsker verken å ta den enkelte bedrift eller vår nabo over grensen. Men vi kan ikke sitte stille og se på at dette fortsetter, sier Stein Erik Lauvås.

Økonomien. Han tror det er klokt å skape oppmerksomhet rundt denne problematikken, og han skal ta en prat med næringsdepartementet og Trond Giske.

– Vi må gjøre mer for å beholde arbeidsplasser. Jeg skal fortsette å

gjøre mitt, sier ordføreren.

Selv om Arbeiderpartiet igjen gjorde brakvalg i Marker, blir det skiftet ut en god del folk i kommunestyret, formannskap og diverse utvalg. Varaordfører blir, som mange sikkert har fått med seg, Runar Kasbo fra KrF.

– Etter valget gjorde arbeiderpartiet en avtale om å ta en prat med KrF først, og vi ble enige om å samarbeide. Den nye varaordføreren er en våken og trivelig kar. Og vi har fått et svært kompetent kommunestyre som skal få til mye bra for bygda, mener Lauvås.

Marker-ordføreren ser lyst på videre Grenseland-samarbeid.

– For Marker Arbeiderparti er det et mål at kommunen skal syre seg

selv også i framtiden. Da trenger vi kanskje å samarbeide på enda flere områder for å gjøre oss mindre sårbare. En tjener ikke nødvendigvis på det rent økonomisk, men vi tjener på det i trygghet. Grenseland-kommunene har noen utfordringer som vi bør løse i felleskap. Noe må vi løse hver for oss. Det er mange hensyn å ta. Blant annet hvordan det fungerer i hverdagen for den ansatte i Grenseland-samarbeidet, poengterer Lauvås.

Han avslutter med å understreke viktigheten av å ikke bruke flere penger enn en har.

– Har vi ikke orden på økonomien, har vi snart ikke orden på noe annet heller. Da tar det ikke lang tid før fylket kommer og tar over.

Stein Erik Lauvås (bildet) fortsetter som ordfører i Marker. Runar Kasbo (Krf) blir varaordfører.

Skole, omsorg, teknisk og kultur vil alltid trenge mer. Det blir vanskelig å imøtekomme alle, særlig nå som samhandlingsreformen gir utslag i kommuneøkonomien.

TIL SALGS
For mer informasjon, kontakt:
Tom H. Winters
Telefon: 907 41 286

AREMARK BENSIN & SERVICE • TELEFON 69 19 93 50

Mange mammaer fant veien til den nyåpnede butikken.

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

På valgdagen 12. september åpnet Kristine Nordeng-Helgesen sin butikk «Mamsen & Mini» på Ørje. Mammaer strømmet på for å sjekke ut den nye butikken.

– Har aldri hatt så mye folk i butikken på en dag! Smiler gründeren Kristine Nordeng-Helgesen fornøyd.

Leve eller ikke. Hun er trebarnsmor og bor i Fet, men er snart på flyttefot til Trøgstad. Det var for et drøyt år siden, mens Kristine gikk gravid med sistemann, at hun begynte å leke med tanken om å starte butikk.

– Man måtte til Majorstuen for å få tak i mammatøy. Så det startet egentlig med «Mamsen». Tilfeldighetene gjorde at mannen min kom i kontakt med henne som har agenturet for det verdenskjente merket Boboli. Da begynte ballen å rulle, forteller Kristine.

Hun startet butikken sin på Sørumsand før jul i fjor. Etterpå flyttet hun butikken til Mysen. Hun har tatt inn forskjellige merker av barnetøy i størrelsen null til seksten år, norsk-designede barnevogner og mammaklær.

– Det tok ikke lang tid før jeg fant ut at i Mysen er det ikke folk. Det var et spørsmål om å leve eller ikke. Jeg valgte det første. Og det har vist seg å være lurt, smiler hun.

Liv i Ørje. Mange mammaer med barnevogner tok seg turen innom den nye butikken i Storgata 41 i Ørje. Og etter dagens omsetning å dømme, var det tydeligvis varer som traff målgruppen.

– Jeg krysser fingrene for at butikken skal gå bra! Sa en av kundene og kommenterte at det var fint med en slik butikk i Ørje siden Babyproffsen i Töckfors var nedlagt.

At «Mamsen & Mini» havnet nettopp i Ørje, er en tilfeldighet.

– Mannen min jobber som daglig leder i KGH i Ørje. Vi hadde vært i Sverige da vi kjørte gjennom Ørje. Tenkte: «her ser det jo koselig ut.» Da så vi lappen på vinduet her om ledige lokaler. Jeg ringte, og snart var leieavtalen i boks. Kaféen rett ned i gata er rene mammakafeen, og mange går forbi her med barnevogn. Med andre ord perfekt beliggenhet, smiler butikkeieren og legger til at hun håper det blir enda mer liv i Ørje sentrum.

Høytlesning. Kristine Nordeng-Helgesen satser på å holde åpent hver dag, fra mandag til og med lørdag.

– Jeg skal stå i butikken selv. Er utdannet barnebibliotekar. Fremover har jeg lyst å invitere til høytlesning for barn én lørdag i måneden, forteller hun og fortsetter å ekspedere kunder som stadig strømmer på.

Små sokker og strømpebukser, knallrosa jakker med Disney-motiv, lune pysjer, gummistøvler i mange varianter, bilderammer, diverse gaveartikler, barnevogner, ammeklær og enda mer barnetøy ligger i hyller og på bord i et ordnet kaos. Det er helt tydelig at mange var innom da butikken åpnet 12. september.

TOTALLEVERANDØR INNEN IT-RELATERTE PRODUKTER OG TJENESTER

**REXEL MAKU-
LERINGSMAS-
KIN**
Prostyle
kr 1.190,-

ZOOM KOPIPAPIR
80g 2500stk

kr 199,-

SluseByen D@ta AS

Tvillinggata 1, Ørje. Tlf. 69 81 20 15, Mob. 472 55 175

SNEKKERARBEIDER MURERARBEIDER LIFTUTLEIE

Alf-Bjørnar Espelund • Myrene • 1798 Aremark

Tlf: 95 81 24 40 • espelund@halden.net

Det er høst og kaldere tider!

Da er det godt med litt tilleggsvarme - propanovner er det mange som velger, det er ikke så rart da propanprisen konkurrerer sterkt med strømprisen.

Fra
890

Vi har en del
produkter til sterkt
reduserte priser som
legges ut nå, griller,
terrassevarmere, f.eks.:
Griller fra:
790

PROPAN
FYLING
169
10 / 11 kg

118 øre / kWh

Propan er særdeles effektiv ved oppvarming - det gjelder både vann, store og små lokaler og utvendig varmekilde. Effektiviteten gjør utslaget når en sammenligner med strømprisen. LPG Ørje har mange kampanjevarer som varmer.

Propan Fritid Varme **LPG ØRJE**

LPG Ørje i Assvingen Åpningstider man-fre 9-18 og 10-16 på lørdag Tlf.: 6998 1402

Pangstart for «Mamsen»

Nyåpnet «Mamsen & Mini» i Storgata 41 på Ørje. Innehaver og trebarnsmor Kristine Nordeng-Helgesen gleder seg over suksessen på åpningsdagen.

Besøk i Stubbehytta

Torsdag 15. september hadde vi besøk av 4- og 5-åringer fra Tussilago Barnehage her på Solstrand Terrasse. Det var 12 barn og 3 voksne som kom. Etter at de hadde satt seg (på stubber selvsagt) i en sirkel inne i hytta, var det klart for mat. Stubbefars pizzasnurrer sto på menyen. Sammen med grønn stubbesaft falt dette i smak både hos store og små.

Etter maten delte gruppen seg i to. Mens den ene gruppa hoppet fra stubbe til stubbe ute på plenen, fikk de andre følge med når Stubbemor stekte stubbelefser. Så ble det byttet på, og alle var også nede ved vannet en tur for å se på brygga som ikke lenger var å se, men lå under vann. Spennende.

Etter at de hadde kastet litt ball og klatret mer på stubbene, var det klart for stubbelefse med grønn smørning. Så var det en konkurranse om stubbefolket, der alle fikk premier. Det var en fornøyd gjeng som ruslet opp trappene for å ta fatt på hjemveien.

Noe av tanken med Stubbehytta er at det skal kunne feires både barnebursdager og andre merkedager der. Det vil bli lagt opp etter ønske fra dem som skal feire, og både mat og drikke og aktiviteter inngår.

Hilsen fra oss på Solstrand!

Det skjer i Grenseland

1. SEPTEMBER TIL 2. OKTOBER

SEPTEMBER

TIRSDAG 27. SEPTEMBER

Tur med Stemningen Turlag i Rømskog. Start ved Kommunehuset 18.30. Alle velkomne!

ONSDAG 28. SEPTEMBER

Pensjonister i Rømskog møtes på Elviras Café fra kl. 11 til 13.

Seniorsurf i regi av Aremark Frivilligsentral.

Kino i Marker Rådhus fra kl. 18.

OKTOBER

LØRDAG 1. OKTOBER

Tren eller avlegg **storviltprøve**. Rødenes Skytterbane.

SØNDAG 2. OKTOBER

Klubbbløp i regi av NMK Aremark i Brekka.

Gudstjeneste Øymark og Klund kirker kl. 11. 50-års konfirmanter.

MANDAG 3. OKTOBER

Høstferien starter.

Eldredagen markeres på Eldresenteret kl. 18.30.

Vi spiser sammen, har underholdning og loddsalg. Alle hjertelig velkommen!

SØNDAG 9. OKTOBER

Kveldsgudstjeneste Ørje kirke kl. 18.

FREDAG 14. OKTOBER

Møte på Rømskog Bedehus kl.19. Møte med Solveig og Asbjørn Johansen. Sang av tre generasjoner Bergquist.

LØRDAG 15. OKTOBER

Møte på Rømskog Bedehus kl.19. Møte med Solveig og Asbjørn Johansen. Sang av Kristin Lotterud og John Ivar Udensseter.

SØNDAG 16. OKTOBER

Møte på Rømskog Bedehus kl.11. Møte med Solveig og Asbjørn Johansen. Nattverd.

Gudstjeneste Øymark kirke og Rødenes kirke kl. 11.

ONSDAG 19. OKTOBER

Konsert med søndagsskolens Musikkorps og Slusebrass i Storsalen på Rådhuset kl. 19.

TORSdag 20. OKTOBER

Bygdekino i Aremark. «Knerten i Knipe» kl. 18.

LØRDAG 22. OKTOBER

Oktoberfest på Ørje Brug.

TIRSDAG 25. OKTOBER

Tur med Stemningen Turlag i Rømskog. Oppmøte ved Kommunehuset kl. 18.30. Alle hjertelig velkommen!

ONSDAG 26. OKTOBER

Pensjonister i Rømskog møtes på Elviras Café fra kl. 11 til 13.

Mamsen & Mini
Klær - Sko - Gaver - Utstyr

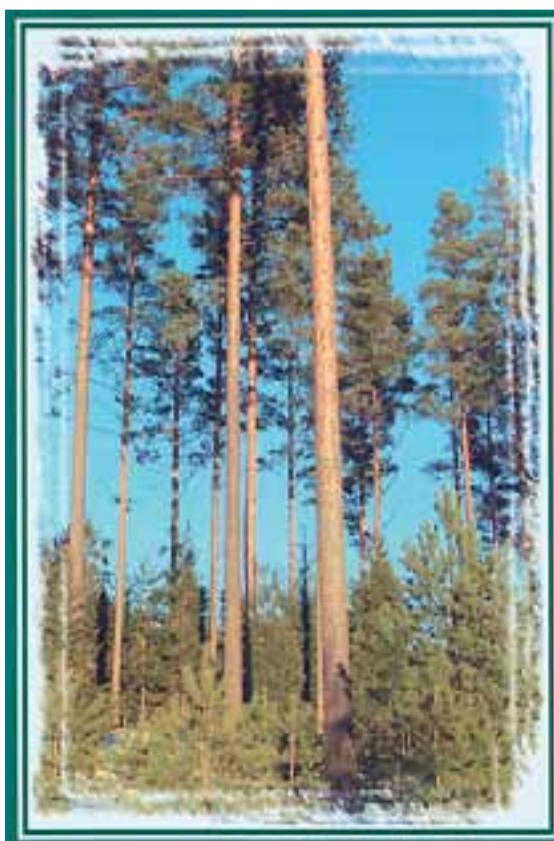
VI HAR ALT DU TRENGER TIL DÅPEN
- dåpskjoler, luer, gaver med mer.

BREDT VAREUTVALG
Mammaklær (gravid og ammetøy), matrosdresser/kjoler, dresser, selskapskjoler, klær fra prematur (str 40) til 16 år med mer.

OKTOBERTILBUD:
- 20% på Disney-kolleksjonen

Åpningstid: man-fredag 10-15.30, Torsdag 12-18, lørdag 10-14 (hver 4. lørdag i måneden har vi stengt).
Adresse: Storgata 41, 1870 Ørje,
www.mamsenmini.no

Havass Skog BA

Skogeierens
beste redskap

Storg. 55 • 1870 Ørje

Tlf. 69 81 27 00 • www.havass.no

Flytte til Rømskog?

Er du interessert i å flytte til Rømskog, er det mye nyttig informasjon å få på hjemmesiden til kommunen. De har nemlig laget en egen side for dette formålet. Her får man en oversikt med linker til mye av det en trenger å vite. Gå inn på Rømskog kommunes nettsider og klikk deg inn på «Bygg, bolig og eiendom». Her vil du finne frem til siden for de som ønsker å flytte hit. Siden blir stadig oppdatert når folket kommer med tips og råd om hva de trenger å få greie på.

Informasjon fra Aremark kommune

Menighetsrådet i Aremark

Kirkevergen i Aremark, Jan P. Vaaler, er fornøyd med oppslutningen om menighetsrådvalget i Aremark. Denne var på 27,5 prosent. Aremark menighetsråd består av seks medlemmer, sognepresten og representant fra kommunen. Kirkevergen fungerer som sekretær. Disse er valgt til medlemmer i rådet: Stein Øivind Holter, Dag Roar Lund (ny), Bjørn Erling Østensvig, Eldbjørg Helgesen, Grethe Irene Sæther (ny) og Kari Smaadahl (ny).

Bygdekinoen

Bygdekinoen har byttet dag fra tirsdag til torsdag. Kinoen er nå digitalisert og kan endelig kjøre 3D filmer med topp bilde- og lyd kvalitet.

Myrland Ungdomsgård

Endringer i åpningstiden: Juniorklubben fortsetter på mandager som vanlig mellom kl. 17.30–20.00. Ungdomsklubben fortsetter som vanlig på tirsdager mellom kl. 17.00–22.00. Endringer i åpningstiden på fredager, heretter vil det være åpent den SISTE FREDAGEN I MÅNEDEN!

Myrland Fritidsklubb innvier sitt splitter nye filmrom i 2. etasje fredag 30. september. Visning av to Blue-Ray filmer på et kraftig surroundanlegg på lerret. Det er bygd opp et permanent amfi i rommet. Servering av gratis popkorn på innvielsen.

Myrland inviterer alle på juniorklubben til et besøk på BMX-klubben i Aremark. Torsdag 29. september kl. 17:30 til 20:00. Juniorklubben mandag 26. september utgår.

Aremarkhallen

I Aremarkhallen starter sesongen 17. oktober. Se Aremark Idrettsforening for treningstider. <http://idrett.speaker.no/Organisation.asp?OrgElementID=19767&CatId=1050875>

Svømmehallen

Svømmehallen har åpent tirsdag, onsdag, torsdag og lørdag. <http://www.aremark.kommune.no/modules/theme.aspx?ObjectType=Article&ElementID=3699&Category.ID=21365>

Bolyst

Bjørnar Storeheier (43) er ansatt som prosjektleder i bosettingsprosjektet Bolyst. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Rømskog, Marker og Aremark. Bjørnar vil være i Aremark hver torsdag.

Minner om at Aremark kommune er å finne på Facebook.

BARNEVERN
VAKTEN
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutsituasjoner

Telefon: 91 38 92 93

Åpningstid:

Hverdager kl. 16–08.

Helger og høytider:

Hele døgnet

Avlingskadeerstatning

På grunn av store nedbørmengder og vanskelige forhold for innhøsting, er det mulig å søke avlingskadeerstatning for gårdbrukere. Hensikten med ordningen er å redusere økonomisk tap hos foretak med produksjonssvikt på grunn av klimatiske forhold en ikke kan sikre seg mot. Med produksjonssvikt menes svikt på grunn av produsert mengde, ikke kvalitet. For mer info om ordningen se www.slf.dep.no

Informasjon fra Marker kommune

Eldredagen 1. oktober

Marker Eldreråd markerer Eldredagen lørdag 1. oktober klokken 15.00 i Marker rådhus. Det blir foredrag ved Runo Lilleaasen og underholdning med sang og trekkspill. Bevertning. Alle er velkomne. Påmelding til tlf. 69 81 05 00 innen 29. september.

Poser til avfall

I løpet av september og oktober blir det lagt ut to ruller med poser til matavfall til hver abonnent i kommunen. Trenger man flere poser, er det mulig å få flere av renovatøren, som har med ekstra poser i bilen.

Anbefaler koking av vann

Det anbefales å koke drikkevannet fra flomutsatte områder. Store nedbørmengder og flom kan føre med seg forurensing og gi bakterier i drikkevannsbrønner. Vann fra kommunale vannverk og brønner i områder som ikke er flomutsatt, kan benyttes som vanlig.

Informasjon fra Rømskog kommune

Ordføreren har ordet

Ja, da var valget over, og de forskjellige verv og utvalg skal besettes. Som en følge av valgresultatet og forhandlinger i etterkant betyr dette at Kari Pettersen overtar som ordfører, og jeg blir ny varaordfører. Dvs. at samme «blokk» fortsetter med flertall i kommunestyret.

En gledelig nyhet sånn på tampen av denne kommunestyreperioden er at Rømskog Spa har inngått leieavtale med Aberia Healthcare fra 1. oktober. Dette vil si at hotellet får flere bein å stå på. Og vanlig hotelldrift skal fortsette ved siden av rehabiliteringsopplegg for friskmeldte mennesker som har vært rammet av kreft. Dette kan innebære, på litt sikt, at det blir flere ansatte. Det kan trolig også føre til at romkapasiteten blir utvidet. Jeg ønsker hotellet lykke til med den nye driften.

Jeg har også lyst til å gratulere fotballfolket med en ny flott sesong, både a-laget og de aldersbestemte klasser. Jeg ønsker dere lykke til med avslutningen av sesongen. Lykke til også til våre skiløpere og -hoppere når vinteren kommer.

Til slutt vil jeg si takk for meg, det har vært fire interessante og lærerike år.

Jeg ønsker alle en fin høst!

Nils

Mammografiundersøkelse

Det er nå tid for ny runde med mammografiundersøkelser for dem som tilhører Rømskog kommune. Dette foregår i et eget bygg tilknyttet Lillestrøm Sykehus, Nesgt. 6, Lillestrøm. Brev blir sendt ut til kvinner i den aktuelle aldersgruppen.

Kurs for pårørende

Det vil bli holdt et kurs for pårørende som har et nært familie-medlem eller en venn med demenssykdom. Kurset består av blant annet forelesninger og gruppesamtaler. Man får treffe andre pårørende i samme situasjon. Kurset blir holdt i Eidsberg og går over seks tirsdager, fra 11. oktober. For mer info se Rømskog kommunes hjemmeside.

Boksalg

Biblioteket gjøres om, og det har blitt ryddet i gamle og nye bøker. Derfor blir det boksalg i bibliotekets åpningstider. Her er det mange gode tilbud!

Disse unge aremarkingene har vært med på lesekonkurranse i regi av biblioteket i sommer og har fått premie. Foran fra venstre: Christina Nordli og Amra Taliq. I midten, fra venstre: Ole-Fredrik Naalum, Margrete Sandtorp, Mats Jørgen Stensrud og Sivert Halvorsen. Bakerst fra venstre: Håkon Wiig, Camilla Glimsdal, Linnea Aspestrand, Malin Thomassen, Kamilla Svendsby og Johannes Sandtorp.

Leselystne unge aremarkinger

313 epler er hengt opp i treet på biblioteket i Aremark. Det betyr at aremarkinger mellom syv og tretten år i gjennomsnitt har lest to bøker hver i sommer.

TEKST OG FOTO: SIRI M. DALNOKI

Kathrine Walthinsen på biblioteket i Aremark er svært fornøyd med antall epler i treet sitt. Epletreet er en del av en lesekonkurranse for barn mellom syv og tretten år. For hver leste bok, har leseren hengt opp et eple i treet. På eplet står tittelen på boka, forfatteren og om leseren likte boka eller ikke. For hvert eple fikk barna et lodd, slik at de var med i trekningen av mange hyggelige premier.

Morsom fritidssysseL. Lesekonkurransen pågikk i sommer, og nå har vinnerne blitt premiert med blant annet kinobilletter, billetter til Askimbadet eller Inspiria Science Center.

– Det er kjempemorsomt å lese. Jeg har lest seks bøker i sommer, sier Christina Nordli.

Og det synes tydeligvis alle de andre barna som har lest i sommer også. Både gutter og jenter.

Konkurransen ble arrangert for

andre år på rad i Aremark. Bibliotekene i Indre Østfold, Halden, Fredrikstad og Sarpsborg har hatt tilsvarende opplegg. Målet er å skape leselyst.

– Det er for at flere skal få oppleve at lesing er en morsom fritidssysseL, og ikke bare noe en gjør på skolen, forteller Walthinsen.

Hun legger til at utlånet ved biblioteket har økt voldsomt de siste par årene. Bare i fjor økte det med hele femti prosent.

Neste avis

Neste utgave av Avis Grensland kommer ut siste uka i oktober og blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avis Grensland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforretningene,

bensinstasjonene, Marker Sparebank, Bakergaarden, Solstrand Terrasse, Furulund og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

**Telefon: 99 22 17 98
 Email: post@byline.as**